

AKTIVITETI 12

NDËRTIMI I KORNIZËS SË QEVERISJES SË AI

Aktiviteti Perfundimtar - Sinteza e Workshop-it

Workshop: AI dhe Dokumentet Biometrike

Dita 2 Mbyllja | Aktiviteti 12 nga 12 | Kohezgjatja: 90 minuta

Aktiviteti qe bashkon te gjitha mesimet ne nje kornize praktike

Objektivat e te Nxenit

1. Sintetizoni mesimet nga 11 aktivitetet e meparshme
2. Kuptoni 6 shtyllat e kornizes se qeverisjes se AI
3. Identifikoni rolet dhe pergjegjesite ne qeverisje
4. Hartoni planin e veprimit 90-ditor per institucionin tuaj
5. Angazhohuni per hapat e ardhshem konkrete

Korniza: 6 shtylla | Plani: 24 detyra | 6 role

Udhetimi i Workshop-it: 12 Aktivitete

Dita	Sesioni	Kontributi ne Kornize
1	A01-A03	Vizioni, Standardet, Cilesia
1	A04-A06	Rreziku, Operacionet, Njerezit
2	A07-A09	Verifikimi, Testimi, Monitorimi
2	A10-A11	Incidentet, Perputhshmeria
2	A12	SINTEZA E PLOTE

Cdo aktivitet ka ndertuar nje pjese te kornizes - tani i bashkojme!

Pse Qeverisja e AI?

Pa Qeverisje	Me Qeverisje
Vendime ad-hoc	Procese te strukturuar
Rreziqe te pa-menaxhuara	Rreziqe te identifikuara dhe te zbutura
Mosperputhje rregullatore	Perputhshmeri e dokumentuar
Mungesa pergjegjësie	Role dhe pergjegjesi te qarta
Reagim ndaj krizave	Parandalim dhe gatishmeri
Gjoba dhe demtim reputacioni	Besim dhe transparence

6 Shtyllat e Kornizes

Nr	Shtylla	Fokusi
1	STRATEGJIA	Vizioni, objektivat, parimet
2	POLITIKAT	Rregullat, standardet, procedurat
3	RREZIKU	Identifikimi, zbutja, monitorimi
4	PERPUTHSHMERIA	Ligjet, rregulloret, auditet
5	OPERACIONET	Monitorimi, performanca, incidentet
6	NJEREZIT	Trajnimi, kultura, ndryshimi

Shtyllat 1-3: Themelet

1. STRATEGJIA DHE VIZIONI

Percaktimi i qellimeve dhe drejtimit strategjik per perdorimin e AI

Lidhja: A01: AI si Motor Perputhshmerie

2. POLITIKAT DHE STANDARDET

Korniza e politikave, procedurave dhe standardeve teknike

Lidhja: A02-A03: Validimi ICAO, Zbulimi Duplikateve

3. MENAXHIMI I RREZIKUT

Identifikimi, vleresimi dhe zbutja e rreziqeve te AI

Lidhja: A04: Auditi i Bias, A10: Shkelja e te Dhenave

Shtyllat 4-6: Zbatimi

4. PERPUTSHMERIA RREGULLATORE

Sigurimi i perputhshmerise me ligjet dhe rregulloret

Lidhja: A11: Auditimi EU AI Act

5. OPERACIONET DHE MONITORIMI

Menaxhimi i perditshëm dhe monitorimi i performances

Lidhja: A05: Cilesia e Fotove, A09: Zbulimi Deepfake

6. NJEREZIT DHE KULTURA

Zhvillimi i aftesive dhe kultures se AI

Lidhja: A06: Ndertimi i Asistentit AI

Rolet ne Qeverisjen e AI

Roli	Niveli	Koha
Sponsori Ekzekutiv	C-Level	2-4 ore/muaj
Drejtuesi i Qeverisjes	Drejtor	50-70%
Oficeri i Rrezikut	Specialist	30-50%
Oficeri i Perputhshmerise	Specialist	30-50%
Perfaqesuesi Teknik	Senior IT	20-30%
Perfaqesuesi Operacional	Ops Lead	10-20%

Jo domosdoshmerisht pozicione te reja - mund te jene pergjegjesi shtese

Plani i Veprimit 90-Ditor

Faza	Java	Fokusi
1	1-2	Vleresimi Fillestar - Inventar, klasifikim
2	3-4	Dokumentimi - Vizioni, regjistri i rreziqeve
3	5-6	Politikat - Procedurat, logging
4	7-8	Trajnimi - Stafi, testet, auditet i bias
5	9-10	Monitorimi - Dashboard, raporte
6	11-12	Konsolidimi - Audit, raport, plane

Modeli i Pjekurise

Niveli	Emri	Pershkrimi
1	Fillestar	Pa strukture formale, ad-hoc
2	Ne Zhvillim	Disa politika, jo te plota
3	I Percaktuar	Politika te dokumentuara, zbatim jo konsistent
4	I Menaxhuar	Zbatim konsistent, monitorim aktiv
5	I Optimizuar	Permiresim i vazhdueshem, benchmark

Pyetje: Ku mendoni se eshte institucioni juaj sot? Ku doni te jeni pas 90 diteve?

Detyra Juaj (50 Minuta)

Faza 1 (10 min): Vleresoni gjendjen aktuale

- Ku jeni ne modelin e pjekurise per secilen shtylle?

Faza 2 (25 min): Hartoni planin tuaj 90-ditor

- Zgjidhni 3-5 prioritetet kryesore
- Caktoni pergjegjes dhe afate
- Identifikoni burimet e nevojshme

Faza 3 (15 min): Prezantoni dhe angazhohuni

- Ndani planin me te tjeret
- Merrni feedback
- Angazhohuni per hapat e pare

Si te Prioritizoni

	Impakt i Larte	Impakt i Ulet
Perpjekje e Ulet	BEJE TANI (Quick Wins)	Konsidero (Nice to have)
Perpjekje e Larte	Planifiko (Projekte te medha)	Shmangu (Jo prioritet)

Quick Wins tipike: Inventari i sistemeve, formimi i ekipit, fillimi i dokumentimit, aktivizimi i logging

Faktoret e Suksesit

[Mbeshtetja nga Lart] Pa sponsorin ekzekutiv, nuk funksionon

[Qasja Graduale] Filloni me pak, zgjerohuni gradualisht

[Fokusi Praktik] Dokumentim qe perdoret, jo qe rri ne rafte

[Matja e Progresit] KPI te qarta per te ditur ku jemi

[Kultura] Qeverisja si vlere, jo si barrë

Grackat e Zakonshme

Gracka	Pasoja	Parandalimi
Shume ambicioze	Deshtim, frustrim	Filloni me 3-5 prioritete
Pa mbeshtetje lart	Mungon autoriteti	Siguroni sponsorin para fillimit
Vetem dokumentim	Nuk zbatohet	Balanconi dokumente + veprime
Pa matje	Nuk dihet progresi	KPI nga dita e pare
Izolim ne IT	Qeverisja "teknike"	Perfshini te gjithë palët

Burimet dhe Mbeshtetja

Dokumentet e Workshop-it:

- Te gjitha slide-t, dataset-et, template-t
- Skriptet e kodit dhe shembujt

Burimet e Jashtme:

- EU AI Act (eur-lex.europa.eu)
- NIST AI Risk Management Framework
- ISO/IEC 42001 (AI Management System)

Mbeshtetja e Vazhdueshme:

- Kontaktoni facilitatoret per pyetje
- Rrjeti i pjesemarresve te workshop-it

Angazhimi Personal

Ne 30 ditet e ardhshme, une do te:

1. _____

2. _____

3. _____

Shkruajeni tani - angazhimi publik rrit shanset e suksesit!

Permbledhja e Workshop-it

Dita 1: Themelet

- AI si motor perputhshmerie, jo zevendesues
- Standardet (ICAO 9303), validimi, zbulimi
- Auditi i bias, cilesia, ndertimi i asistentit

Dita 2: Avancuar + Sinteza

- Verifikimi, deepfake, incidentet
- EU AI Act, perputhshmeria
- Korniza e qeverisjes

Mesazhi Kryesor:

AI eshte mjet i fuqishem - perdoreni me pergjegjesi!

FALEMINDERIT!

Per pjesemarrjen, angazhimin dhe kontributin tuaj

Certifikatat e perfundimit do te shperndahen tani

Workshop: AI dhe Dokumentet Biometrike - 2 Dite, 12 Aktivitete, 1 Kornize

Suksese ne implementimin e asaj qe mesuat!